

Program for Sortland Arbeiderparti

KOMMUNEVALGPROGRAM

Sortland 2019-2023

Kjære innbygger

Sortland Arbeiderparti ønsker å videreutvikle kommunen vår basert på grunnverdiene frihet, fellesskap og rettferdighet. Historien har vist at vi oppnår mer når vi står sammen. Vi har fått til mye i Sortland, og det er mye som gjenstår.

Det er viktig for Sortland Arbeiderparti å sørge for at Sortland er en god kommune for alle. Det skal være trygt å vokse opp her, det skal være et godt sted å leve, og det skal være en god kommune å bli gammel i. Sortland skal være et godt sted å drive næring i og skape verdier. Vi må bidra til å ta vare på miljøet og møte klimautfordringene.

Arbeiderpartiet vil alltid ta ansvar for en trygg økonomisk styring av kommunen. Vi vil jobbe for et økonomisk handlingsrom som tillater nye investeringer og godt vedlikehold. Hvor raskt tiltakene i programmet gjennomføres vil blant annet avhenge av sentrale bevilgninger og den økonomiske utviklingen i regionen.

Sortland Arbeiderparti ser på Vesterålen som felles bo- og arbeidsområde. For å gi bedre tjenester til innbyggerne, ønsker vi et godt samarbeid med våre nabokommuner.

Sortland Arbeiderparti har valgt fire hovedsatsinger de neste fire årene

- **Arbeid** – handler om å skape trygge og framtidsrettede arbeidsplasser og legge til rette for økt befolkningsvekst og verdiskaping. Sortland Arbeiderparti vil stille krav til et seriøst arbeidsliv
- **Kunnskap** – handler om å gi barna en god oppvekst, skoleelever en best mulig undervisning og sikre at vi har god kompetanse i alt arbeid med barn og unge. Det må prioriteres å jobbe for at videregående skole fortsatt skal ha et godt tilbud og arbeide for tilbud om høyere utdanning som et desentralisert tilbud.
- **Helse** – handler om at vår helse og trygghet er et felles ansvar enten det gjelder å legge til rette for at barn og unge er fysisk aktive eller å gi en verdig eldreomsorg når behovene inntreffer. Vi må fortsette arbeidet med å rekruttere nok fagpersonell
- **Miljø** handler om å ha en kommune for framtiden. Vi vet at klimaendringene gjør at vi må tenke nytt. Vi må bidra til å redusere utslipp, og å omstille oss for framtidens behov. Et godt miljø betyr også trivelige og trygge omgivelser for alle som ferdes i kommunen.

Det er av stor betydning med godt samarbeid mellom næring og kommune for at utvikling skal kunne realiseres og for at det skal ende opp med gode løsninger for alle.

Vi har utfordringer med å skaffe nok kvalifisert personell både i skole og i helsesektoren. Sortland Arbeiderparti mener det er viktig at vi setter oss i førersetet for å tiltrekke oss kvalifisert arbeidskraft slik at vi kan levere de beste tjenestene til våre innbyggere.

38 Barna våre er det kjæreste vi har og de fortjener en god og trygg kommune å vokse opp i. Derfor må
39 vi også sørge for at vi har gode skoler og gode barnehager. Arbeiderpartiet vil satse på kvalitet i
40 skolen, og vil bidra til å gi ungene våre den beste starten på i livet ved å ha et godt og trygt skole og
41 barnehagetilbud. Barnehage og skole er av stor betydning for hvordan oppveksten til ungene blir.

42 Mye er veldig bra i Sortland og mye kan bli enda bedre. Jeg ønsker å være en ordfører for alle i
43 Sortland og bidra til at kommunen blir et sted hvor barn og unge kan vokse opp med trygge og gode
44 vilkår, et rikt kulturliv, en god eldreomsorg og et seriøst arbeidsliv. Sortland Arbeiderparti mener det
45 legger et viktig grunnlag for livsglede.

46 Sortland skal også være en kommune hvor det er plass til alle og ingen faller utenfor. Utenforskap er
47 vondt og vanskelig og vi må møte denne utfordringen med raushet, likeverd og toleranse.

48 Sortland Arbeiderparti vil arbeide for at Sortland kommune skal være en god arbeidsplass. For at
49 kommunen skal kunne levere tjenester til innbyggerne er vi avhengig av godt kvalifisert personell og
50 positiv arbeidsgiverpolitikk. Vi må kunne møte rekrutteringsutfordringer, og sørge for å beholde
51 kompetansen som fins hos de ansatte. Det vil være utslagsgivende for kvaliteten på tjenestene som
52 kommunen skal gi våre innbyggere. Det er viktig å ha en tett og konstruktiv dialog med
53 arbeidstakerorganisasjonene for at vi sammen skal bidra til at Sortland kommune er en god
54 arbeidsgiver. Vi vil fortsatt jobbe for å redusere uønsket deltid.

55 Sortland har store muligheter for videre vekst og for å tiltrekke seg unge mennesker som vil bo og
56 arbeide her. For å få til dette må vi kunne tilby gode tjenester, arbeidsplasser, idretts- og kulturliv.
57 Derfor vil Arbeiderpartiet satse videre på grunnprinsippet at en rettferdig og god fordeling er
58 nøkkelen til et godt samfunn for alle innbyggere i Sortland.

59

60 **Trygg og god omsorg for alle**

61 Vårt mål med helse- og omsorgstjenestene er at alle skal få den hjelp de trenger når de
62 trenger den.

63 De eldre som ønsker det, skal kunne bo heime lengst mulig. God helse, god tilrettelegging og
64 funksjonelle boliger er avgjørende for å nå dette målet. Vi vil jobbe for å gi kunnskapsbaserte
65 og tilpassede tjenester til hver enkelt. Derfor ønsker vi å beholde laginndeling av
66 hjemmetjenesten. Vi vil også øke omfanget av velferdsteknologi til beste for brukerne. Vi vil
67 satse på hverdagsrehabilitering, som er et tiltak for å forebygge og rehabilitere mens
68 brukeren bor i eget hjem. Derfor vil Sortland Arbeiderparti satse på flere ergoterapeuter,
69 fysioterapeuter og logopeder for at flere skal kunne mestre daglige aktiviteter i hjemmet.

70 Eldre som ikke lenger klarer å ivareta omsorgen for seg selv, skal sikres spesielt. Det skal
71 være nok institusjonsplasser og andre boformer med heldøgns bemanning. Sortland
72 Arbeiderparti vil spesielt ivareta tilbudet til de mest sårbare gruppene av eldre. Vi må derfor
73 sikre at det nye sykehjemmet for personer med demens ferdigstilles innenfor den
74 kommende perioden. Vi vil opprettholde dagtilbud med utvidet åpningstid og det må være
75 sommeråpent.

Sortland Arbeiderparti mener det er helt nødvendig at kommunen har læringer innenfor helse- og omsorg for å sikre rekruttering, og vil arbeide for at antall læringer skal øke i løpet av perioden.

Mange mennesker vil gjennom livet oppleve å bli rammet av kriser. Åpenhet om psykisk helse og sykdom er ett av de viktigste bidragene vi som samfunn kan gi de som rammes. Omfanget av psykiske lidelser i befolkningen gjør at man kan si at dette er et betydelig folkehelseproblem. Økt kunnskap om psykisk helse er viktig for å kunne stille riktig diagnose og tilby riktig hjelp.

Sortland Arbeiderparti vil jobbe for å opprettholde psykiatritilbudet i kommunen.

Vi vil også styrke innsats mot utenforskap. Det vil kunne forebygge psykiske lidelser og at unge faller utenfor skole og arbeidsliv.

Vi vil jobbe for en fortsatt god skolehelsetjeneste og ønsker å opprettholde et utvidet helsestasjonstilbud for unge i Sortland. Det er viktig for Sortland Arbeiderparti å beholde aktivitetstilbudet til unge funksjonshemmede, gi tilrettelagte tilbud på dagtid og mulighet til å kunne delta på aktiviteter på fritiden. Vi ønsker en videreføring av eksisterende dagtilbud, samt styrking av tilbudet til unge funksjonshemmede.

Vårt mål er et godt utbygd og tilpasset offentlig helsetjenestetilbud for å sikre utjevning av sosiale ulikheter. Helsetilbudet må gi trygghet for at befolkningen får riktige tjenester.

Å forebygge ensomhet blant eldre viktig for Sortland Arbeiderparti. Vi ønsker å lytte til innspill fra brukerne og deres pårørende for å kunne få så gode institusjoner som mulig. Vi vil bidra til gode hjemmetjenester slik at folk får bo hjemme så lenge de ønsker det. Vi vil også styrke gode avlastningsordninger i sykehjem og bofellesskap, samt tilbud om rehabilitering i institusjon.

For å sikre kvaliteten i tilbudet er økt fokus på kompetanse og videreutdanning av helsepersonell viktig. Vi vil jobbe for at desentraliserte utdanningstilbud opprettholdes. Vi vil også jobbe for at kvalifiserte søkere fra vår region i større grad skal sikres plass.

Sortland Arbeiderparti vil:

- **At Helse og omsorgstilbudet i Sortland skal ha god kvalitet og ha tilstrekkelig omfang.**
- **Videreføre eksisterende pårørendeskole og demensteam. Gode spesialiserte tilbud for de med demens og andre med spesielle behov.**
- **Legge mer vekt på forebygging for hele befolkningen.**
- **Arbeide for å opprettholde psykiatritilbudet for barn og voksne i kommunen.**
- **Ha et godt utbygd og tilpasset offentlig helsetjenestetilbud for å sikre utjevning av sosiale ulikheter.**
- **Arbeide for å redusere uønsket deltid i omsorgssektoren.**
- **Fortsette arbeidet med å rekruttere nok kvalifisert personell.**

Livsstil er mer enn noen gang viktig for folkehelsen. Andelen i befolkningen med overvekt og fedme øker fortsatt. Det samme gjør forekomsten av type 2- diabetes. Dette er eksempler på uønsket helseutvikling og utgjør utfordringer som må møtes med bred og handlekraftig tilnærming. Barn og unge er prioriterte målgrupper. Alderssammensetningen med økende andel eldre gir nye utfordringer i forhold til endringer i den eldre befolkning.

Vi løser ikke dagens helseutfordringer kun med økt kapasitet og kvalitet i behandlingstilbud. Ca. 70% av årsakene til for tidlig død skyldes ikke-smittsomme kroniske sykdommer, for det meste en konsekvens av usunn livsstil. Det helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeidet må tas mer på alvor.

Sortland Arbeiderparti mener at Sortland kommune skal være foregangskommune i det moderne folkehelsearbeidet. Dette innebærer tiltak i alle sektorer for å skape gode oppveksts- og levekår, og legge til rette for sunne levevaner som fremmer fellesskap, trygghet, inkludering og deltakelse. Økt satsing på frisklivssentral mener vi er viktig i dette arbeidet.

Sortland Arbeiderparti vil:

- **Styrke innsatsen på forebygging.**
- **Styrke samarbeidet mellom kommunen og frivillige organisasjoner.**

En god oppvekst

Barna våre er det kjæreste vi har. Derfor skal det være trygt og godt å vokse opp i Sortland. Vi skal ha barnehager, skoler og fritidstilbud av høy kvalitet.

Barnehagen er viktig for barnas oppvekst, her legges også grunnlaget for den læringen som skal skje på skolen senere. Vi vil derfor at alle barn skal kunne få barnehageplass med tilstrekkelig og kompetent personell.

Sortland Arbeiderparti skal satse på en sterk offentlig fellesskole, med god kvalitet for alle. Fokuset på tidlig innsats skal videreføres og det skal være kort vei fra bekymring til handling. Elevene i de laveste trinne må følges tett opp slik at alle sikres de grunnleggende ferdighetene helt fra starten. Dette vil forebygge senere problemer. Tilstrekkelig lærertetthet, men også andre faggrupper som ressurs i skolen, er avgjørende i det forebyggende arbeidet. I tillegg er det vesentlig med et godt samarbeid mellom hjem og skole. Vi vil også fortsette arbeidet mot en mobbefri skole.

Vi vil ha trygge skolebygg og tilstrekkelig oppdatert utstyr for bedre læring. Skolene med sine nærmiljø-, og idrettsanlegg er byens og bygdenes kulturanlegg og kommunen skal fortsatt ivareta disse.

Barn og ungdom som utsettes for omsorgssvikt eller overgrep, skal få riktig hjelp til riktig tid. Et forebyggende tiltak vi ønsker å videreføre i denne sammenheng er «Æ e mæ» prosjektet. Det er et undervisningsopplegg for alle barn og unge i Sortland med mål om å forebygge vold og overgrep.

Barn, ungdom og familier som har spesielle, langvarige utfordringer skal få hjelp tidlig, og innsatsen skal være koordinert og tilrettelagt for den enkelte.

154 Barn som kommer flyttende til Sortland fra andre land, trenger en god start i sitt nye hjemland. Vi vil
155 ta godt imot innvandrerbarn og deres familier og sørge for tilrettelagt språk-, kultur- og sosial læring
156 både i barnehagen og på skolen. Slik legger vi det beste grunnlaget for å lykkes med integreringen.

157 Barn og unge skal bli hørt og delta i beslutninger som angår deres oppvekstmiljø og fremtid. Vi vil
158 fortsette det gode samarbeidet med ungdommen gjennom ungdomsrådet, og legge til rette for at
159 ungdom skal få enda større påvirkningskraft i saker som er av betydning for dem.

160 Frafallet i den videregående skolen er fortsatt for høyt. Problemene starter ofte i grunnskolen og
161 eskalerer i det videre skoleløpet. Vi mener derfor en god barnehage og grunnskole med fokus på
162 tidlig innsats vil gi positive effekter mot frafall i videregående skole. Det er også viktig med et godt
163 samarbeid mellom barnehage, grunnskole og videregående skole. Vi vil fortsette det gode
164 samarbeidet mellom Sortland kommune og Sortland videregående skole om helsesøstertjenesten.

165 Sortland Arbeiderparti vil engasjere seg for den videregående skolen i Sortland. Arbeidet med å få
166 ungdom til å fullføre videregående skole og å kunne tilby nok lærlingeplasser er svært viktig. Også i
167 denne sammenheng er det viktig å jobbe for å beholde en bredde i utdanningsvalgene på Sortland
168 videregående skole. Et godt samarbeid med næringslivet er viktig for å tilby utdanninger som
169 etterspørres.

170 Høyere utdanning er viktig å kunne tilby for å gi ungdom sjansen til høyere utdanning lokalt, men
171 også for å kunne gi et etter- og videreutdanningstilbud. Derfor mener Sortland Arbeiderparti det må
172 jobbes med å videreutvikle høyskole- og universitetsutdanningstilbudet i Sortland.

173 **Sortland Arbeiderparti vil:**

- 174 • **Styrke kvaliteten i skolen og arbeide for den offentlige fellesskolen.**
- 175 • **Ha en tilpasset skolestruktur.**
- 176 • **Satse på tidlig innsats som innebærer forebygging og kort vei til handling.**
- 177 • **Styrke helsesøster- og sosiallærertilbudet i Sortland.**
- 178 • **Arbeide for å tilby et måltid til skoleelever i Sortland kommune.**
- 179 • **Arbeide for gode IT-løsninger i skolen.**
- 180 • **Arbeide for å få flere yrkesgrupper inn i skole og barnehage til beste for elevene.**

181

182 **Frivillighet, kultur og idrett**

183 Sortland arbeiderparti vil hylle den uvurderlige frivilligheten.

184 I Sortland kommune står vi registrert med utrolige 149 lag og foreninger i by og bygd.

185 Det å være frivillig har en egenverdi, der man får minst like mye tilbake med en god følelse av å gjøre
186 noe nyttig for noen andre.

187 Frivilligheten skaper mangfold, den utfordrer og gjør en forskjell i menneskers liv. Det at mennesker
188 engasjerer seg og tar ansvar i nærmiljøet forebygger ensomhet og bygger fellesskap.

189

190 Det viktigste for å beholde fornøyde frivillige er at de blir sett, hørt og behandlet med respekt for den
191 jobben de gjør.

192

193 Sortland Arbeiderparti vil beholde frivillighetsprisen slik at ildsjeler i kommunen kan få en honnør for
194 prisvinnerens store viktige innsats for lokalsamfunnet.

195

196 Idrett og fysisk aktivitet har positive effekter, som er uvurderlig i folkehelsearbeidet, både for hver
197 enkelt og for samfunnet.

198 Helseundersøkelsen i Nord-Trønderlag understøtter at frivillighet gjør frisk. Studier tyder dessuten
199 på at barn, unge og eldre kan dra helsemessig nytte av større kulturdeltakelse og økt omfang av
200 kulturopplevelser."

201 Kultur og idrett har en unik egenverdi for den enkelte, det er utgangspunktet for Sortland
202 Arbeiderparti sin kulturpolitikk. Gjennom idrett og kultur utvider vi vår forståelse av oss selv og det
203 samfunnet vi lever i.

204 Idrettspolitikken i Sortland kommune skal bidra til at folk har et bredt spekter av lokalt forankrede
205 aktivitetstilbud i by og bygd.

206 Sortland Arbeiderparti skal prioritere høyt arbeidet med ny idrettshall med tilhørende basseng og
207 terapibasseng. Når ny(e) anlegg er på plass vil det ha stor betydning for regionsenteret Sortland.
208 Grunnskolen, videregående skole og ikke minst barn og unge vil få anlegg som fyller de behov
209 fremtida bringer.

210 Samspillet mellom de ulike aktørene vil være umåtelig viktige i tida fremover da kommunens
211 økonomi er under et sterkt press. Vi har gode eksempler i det siste hvor felles dugnad kan bidra til
212 gode resultater:

213 Ånstadblåheia skitrekk, nytt kunstgressdekke i blåbyhallen, nytt kunstgressdekke på Holmstad,
214 Frydenlundparken og vedlikehold av grendehusene kan nevnes i denne sammenheng.

215 Vårt flotte kulturhus er et profesjonelt drevet bygg for kulturformidling og kulturproduksjon. En lokal
216 og regional møteplass og arena for amatører og profesjonelle utøvere av kunst og kulturaktiviteter.

217 I tillegg til å formidle kulturproduksjoner innen ulike sjangere har kulturfabrikken også en viktig
218 funksjon i det å utvikle det lokale kulturlivet, både som kompetansesenter og samarbeidspartner
219 med lokale krefter, som vertskap for større produksjoner og som produsent for egne forestillinger.
220 Utfordringen er at kulturfabrikken vår som kulturformidler er sårbar med hensyn til Sortland
221 kommunes sin økonomi, som igjen vil innvirke på kunstneriske prioriteringer og innhold.

222 Sortland Arbeiderparti vil være en sterk støttespiller slik at kulturfabrikken skal fortsatt ha en viktig
223 plass i Sortlandssamfunnet og i regionen. Det er viktig å ha fortsatt høyt fokus på inntjening og
224 samarbeid med næringsliv.

225 Antall barn og unge som vokser opp i familier med vedvarende lavinntekt er økende. Dårlig råd har
226 konsekvenser for barn og unges deltagelse både i organiserte og uorganiserte fritidsaktiviteter. Det
227 kan redusere deres mulighet til en aktiv fritid med mening og tilgangen til å delta i organisasjoner
228 med påvirkningskraft ovenfor lokalmiljøet.

229 For å finne gode løsninger for hvordan alle barn kan delta i organiserte tilbud vil Sortland
230 Arbeiderparti være i tett dialog med lokale organisasjoner, klubber, lag og foreninger. Barn og
231 ungdom, blant annet gjennom ungdomsråd, skal involveres og ha innflytelse over aktivitetene de skal

232 delta i. FNs konvensjon om barnets rettigheter sier at barn har rett til hvile og fritid og til å delta i lek
233 og fritidsaktiviteter som passer for barnets alder.

234

235 Det å legge til rette for flest mulig lavterskeltilbud i regi av kulturfabrikken er også viktige mål for
236 Sortland Arbeiderparti.

237 Sortland Arbeiderparti:

- 238 • vil arbeide for fortsatt drift av lavterskeltilbudene: Dagskift, Barnas fabrikk, Åpent hus,
239 Åpen blå og Åpen blåbyhall.
- 240 • ønsker å arbeide for fortsatt gratis hall-leie i kommunen. Den er opptil 16 år i blåbyhallen.
241 Sortland arbeiderparti vil arbeide for at den økes opp til 20-år slik det er i Sortlandshallen.
- 242 • ønsker å arbeide for en billigst mulig kulturskole og på sikt at den blir gratis.
- 243 • anerkjenner frivillighetens enorme verdi som samfunnsbygger
- 244 • vil legge til rette for en åpen, levende og konstruktiv dialog med frivillig sektor. Det være
245 seg bygdelag, kulturforeninger, idrettslag og idrettsråd.

246

247 **Handel og næringsutvikling**

248 Vi må skape for å dele og fremtidens velferd betinger en positiv utvikling av alle næringer.
249 Den demografiske utviklingen og bosettingsmønsteret stiller også nye krav til
250 næringsutvikling og arbeidskraft. Utviklingen av et framtidsrettet og miljøvennlig næringsliv
251 er avgjørende for å kunne opprettholde det sterke velferdssamfunnet vårt.

252 For å stimulere til vekst og innovasjon må vi sørge for at gründere møter hensiktsmessige
253 krav og velvillighet i kommunen. Sortland Arbeiderparti vil satse på videre utbygging av
254 nærings- og industriområder for å kunne ta i mot nye etableringer og næringer som trenger
255 utvidelse.

256 Sortland Arbeiderparti vil satse på et fortsatt produktivt jordbruk, og vi må bidra med å legge
257 til rette for økt produksjon og videreforedling av jordbruksvarer. Det har vist seg at en god
258 forvaltning av arealer, der man blant annet har høyt fokus på jordvern, har gitt resultater. De
259 siste fem årene har 14 driftsenheter fått støtte til fornying eller nybygg. Det betyr at det
260 fortsatt må satses på jordbruksnæringen i kommunen.

261 Reiselivsnæringen har et stort potensiale gjennom Vesterålens vakre og spennende natur.
262 Samspillet mellom et levende samfunn som både har fiskeri- og jordbruksmiljø i tillegg til
263 spektakulær natur kan gi unike muligheter for å videreutvikle reiselivsnæringen i hele
264 regionen.

265 Folk i Vesterålen har til alle tider høstet av de enorme ressursene som finnes utenfor kysten
266 vår, og det er viktig at disse tilhører fellesskapet og skal forvaltes i evighetens perspektiv. I
267 samarbeid med næringen på sjø og land må vi ha fokus på videre utvikling av nye produkter
268 og mest mulig bearbeiding av råvarer her i regionen.

269 Havbruksnæringen har hatt en fantastisk utvikling og det er viktig at denne næringen gis
270 muligheter for videre vekst, der miljøutfordringen tas på alvor.

271 Det vil være av stor betydning å få utarbeidet kystsoneplan for Vesterålen som skal gi gode
272 og forutsigbare rammevilkår for de som er brukere av de kystnære områdene.

273 Sortland har en fersk handelsanalyse som viser at vi er størst på handel pr innbygger i hele
274 Nord-Norge. Sortland Arbeiderparti vil fortsatt satse på byutvikling der vi må ha fokus på vår
275 rolle som regionsenter.

276 **Sortland Arbeiderparti vil:**

- 277 • **satse på jordbruksnæringen og fortsatt støtte jordvernprinsippet i henhold til**
278 **arealplan.**
- 279 • **være døråpner for videreutvikling av fiskeri- og havbruksnæringen, og særlig**
280 **videreforedling av fiskeriproduktene.**
- 281 • **arbeide for at revidert byplan skal gi gode muligheter for videre utvikling i**
282 **handelsnæringen, samtidig som byen skal være et godt sted å bo i.**
- 283 • **utvikle nye industritomter for å ivareta etterspørsel til nye etableringer og**
284 **utbygginger.**
- 285 • **arbeide for bredbåndsutbygging i hele kommunen.**

286

287 **Gode og trygge veier**

288 Godt trafiksikkerhetsarbeid vil gi kommunen bra omdømme, trygt lokalmiljø, færre trafikkulykker og
289 fornøye innbyggere. Kommunen er en viktig aktør i det forebyggende arbeidet. Kommunen har et ansvar
290 for å forebygge ulykker enten det er som skole- og barnehageeier, arbeidsgiver eller kjøper av
291 transporttjenester. Sortland Arbeiderparti vil fortsatt prioritere løsninger som gir enda bedre
292 trafiksikkerhet. Vi er stolte av at kommunen under vår ledelse har oppnådd status som trafiksikker
293 kommune. Trygge skoleveier har vårt hovedfokus. Det skal arbeides videre med utbygging av gang og
294 sykkelveier, og vi prioriterer å arbeide for belysning der disse er hovedtraséer mellom skole og heim.

295 Sortland Arbeiderparti vil arbeide for opprusting av gater og veier i sentrum og distriktene. I den
296 sammenheng er vi glade for det veiløft som har skjedd i forbindelse med industriområdet i Vestmarka.
297 Utarbeidelse av handlingsplan for å øke veistandarden er et nødvendig redskap i arbeidet med utvikling av
298 vårt vei/gatesystem.

299 Nå som sentrumsplanen er på plass, vil denne være et viktig grunnlag for å utvikle Sortland sentrum.
300 Vesterålgata/fylkesvei 82 er Nordlands mest trafikkerte fylkesvei. Dette krever tiltak, der trygg kryssing

301 av gata må prioriteres. Parkeringsområder i sentrum, inklusive handikapplasser er også noe som må ha
302 prioritet.

303 Fullføring av Bjørklundveien må prioriteres.

304 Arbeiderpartiet er glade for den utbygging som har skjedd med fylkesvei 82, fra Strand og utover mot
305 Maurnes, inklusive bygging av gang og sykkelfelt. Dette må følges opp slik at hele veien mot Risøyhamn
306 blir ferdig i rimelig tid.

307 Fullføring av Hålogalandsveien vil følges opp både lokalt og mot sentrale instanser. Vi vil fortsette arbeidet
308 med å få bygget gang- og sykkelvei mellom Sigerfjord og Strand samt over Sortlandsbrua. Når
309 Hålogalandsveien blir ferdig vil det ha store lokale ringvirkninger. Videre arbeid med å få på plass
310 alternativ kryssing av Tjeldsundet vil vi fortsatt prioritere.

311 Sortland Arbeiderparti vil følge opp arbeidet i Nasjonal Transportplan, slik at det blir nasjonal maritim
312 transportkorridor gjennom Vesterålen.

313 **Sortland Arbeiderparti vil at:**

- 314 • **Trafikksikkerheten i Vesterålsgata forbedres.**
- 315 • **Utbedring av kommunale veier i hele Sortland får økt innsats.**
- 316 • **Prosjekt Hålogalandsveien gjennomføres.**
- 317 • **Fullføring av Bjørklundveien må prioriteres.**
- 318 • **Økt innsats på trygge skoleveier i hele Sortland prioriteres.**
- 319 • **Trafikkflyten i Vesterålsgaten blir viktig å ha god dialog om med fylkesnivået.**
- 320 • **Igangsette planlegging av Sigerfjordveien.**
- 321 • **Vil at kommunen skal drive et godt trafikksikkerhetsarbeid**

322

323

324 **Styrke klima og miljøarbeid, samt tilrettelegge for**
325 **energitiltak**

326 Menneskeskapte klimaendringer er en realitet. Det fører til et stadig mer uforutsigbart vær med
327 økende utslag av ekstremvær. Felles innsats internasjonalt og nasjonalt er det eneste som hjelper
328 dersom man skal kunne møte utfordringene vi står overfor.

329 Sortland har som by utviklet seg som et handelssentrum og et sentrum med mange aktiviteter som
330 trekker til seg folk fra hele regionen og nærliggende områder. Mye av transporten til og fra Sortland
331 sentrum skjer i dag med privatbil. Arbeiderpartiet mener at kollektivtilbudet bør utvikles slik at det
332 blir en økt kollektivandel ved persontransport.

333 Det er viktig for Arbeiderpartiet at det planlegges og gjennomføres klima- og energiltak på en rekke
334 sektorer. Blant disse kan nevnes avfallshåndtering, transport, forvaltning og planlegging av
335 bygningsmasse, utarbeidelse av miljøhandlingsplan og holdningsskapende arbeid.

336 Sortland Arbeiderparti vil arbeide for utslippskutt på 40 % innen 2024 i vår kommune.

337 Etablere tiltak i Sortland Havn for Hurtigrute og cruiseskip med landstrøm som gir elektrisk kraft fra
338 strømanlegg på land.

339 Sortland Arbeiderparti vil arbeide for at utslipp til sjø og vann minimaliseres, blant annet ved økt
340 satsing på rensing. Hele kommunen må sikres vanntilførsel av god kvalitet.

341 **Sortland Arbeiderparti vil at:**

- 342 • **Sortland kommune skal ha en miljøvennlig profil.**
- 343 • **Alternative energikilder skal i større grad tas i bruk.**
- 344 • **Kommunens energi- og klimaplan skal fortløpende revideres og ha en viktig rolle i**
345 **kommunens planverk.**
- 346 • **Alle sider av transportsektoren skal analyseres for utarbeidelse av effektive tiltak.**
- 347 • **Sortland Arbeiderparti skal i samarbeid med Reno-Vest følge opp arbeidet med**
348 **reduksjon av plastbruk.**

349

350 **Arbeiderpartiets hovedparole er «Alle skal med»**

351 Å arbeide mot utenforskap er gullkantet folkehelsearbeid

352 Utenforskap betegner mennesker eller grupper som står på utsiden av fellesskapet. Det kan være
353 personer som står utenfor skole- og arbeidsliv, som har et svært begrenset sosialt nettverk eller som
354 ikke opplever tilhørighet til storsamfunnet.

355 Utenforskap er et økende samfunnsproblem. Det har store konsekvenser som er til hinder for at
356 enkelte mennesker kan leve gode liv.

357 Forskjellene i Norge øker. Det blir stadig større forskjeller mellom fattig og rik, stadig flere nordmenn
358 mottar sosialhjelp og for mange står utenfor arbeidslivet.

359 Årsakene til utenforskap er mange og sammensatte. De som står utenfor fellesskapet har gjerne flere
360 utfordringer. Psykiske helseproblemer, rus- og alkoholmisbruk, ensomhet, fattigdom og manglende
361 integrering er de viktigste årsakene til at personer faller utenfor.

362 I ungdomdata undersøkelsen i Sortland er det store tall på ungdom som forteller at de er ensom. Vi har
363 altfor høyt frafall i videregående skole. I dag er på rundt 30%.

364 Vi har ca. 300 ungdommer mellom 15-30 år som er utenfor skole og arbeid i vår kommune. Mange av
365 dem er inne i tiltak. Dette er med på å forklare at Sortland ligger på topp i Norge med tanke på unge
366 som er inne i ulike stønadsordninger på NAV.

367 Vår kommune gjør mange gode grep men det må satses enda sterkere.

368 Universelle tiltak som gratis hall-leie er eksempel på gode tiltak. Arbeiderpartiet vil at det satses på
369 lavterskeltilbud som vil bidra til at flest mulig føler at de er med i fellesskapet.

- 370 Introduksjonsprogrammet for flyktninger må få mulighet til å bruke mer midler til integrering. Et godt
371 tiltak kan være aktivitetsguider som er blitt en suksess i Tromsø.
- 372 Arbeiderpartiet mener arbeid og offentlig finansiert skole, helse og velferd er den beste nøkkelen til å
373 bekjempe fattigdom.
- 374 Sortland Arbeiderparti vil ha et slagkraftig NAV som gir folk hjelpen de trenger, enten det er for å
375 komme seg ut i arbeid eller annen støtte.
- 376 Sortland Arbeiderparti vil gjøre det vi kan for å støtte gode forebyggende tiltak som kan motvirke
377 utenforskap.
- 378 Vi innbyggere kan bidra til å gjøre en forskjell i hverdagen ved å bry oss om hverandre.